

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

в січні–березні 2016 року

НАСЕЛЕННЯ

Чисельність **наявного населення** в області, за оцінкою, на 1 березня 2016р. становила 1043,1 тис. осіб. З початку року кількість жителів Чернігівщини зменшилася на 1920 осіб, або на 11,2 у розрахунку на 1000 наявного населення.

Зменшення чисельності населення відбулося за рахунок природного скорочення – 2091 особа. Міграційний приріст населення склав 171 особу.

Показник народжуваності в січні–лютому 2016р. становив 8,0 живонароджених у розрахунку на 1000 наявного населення проти 8,7 рік тому, а смертності – 20,2 проти 20,8 померлих на 1000 наявного населення.

РИНОК ПРАЦІ

Кількість зареєстрованих безробітних на кінець березня 2016р. становила 14,8 тис. осіб. Допомогу з безробіття отримували 82% осіб, які мали статус безробітного.

Із загальної кількості безробітних більше половини (55%) становили жінки.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому в області порівняно з лютим 2016р. зменшився й на кінець березня 2016р. становив 2,3% населення працездатного віку. Цей показник був вищим серед населення сільської місцевості (2,5%) порівняно з жителями міських поселень (2,2%).

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених роботодавцями до державної служби зайнятості, упродовж березня 2016р. збільшилася на 9,6% й на кінець місяця становила 1,6 тис.

За професійними групами найбільший попит на робочу силу на кінець березня 2016р. спостерігався на робітників з обслуговування, експлуатації та контролювання за роботою технологічного устаткування, складання устаткування та машин (30,4% від загальної кількості заявлених вакансій), а найменший – на кваліфікованих робітників сільського та лісового господарств, риборозведення та рибальства (2,3%).

Навантаження зареєстрованих безробітних зменшилося й на кінець березня 2016р. становило 9 осіб на одне вільне робоче місце (вакантну посаду).

За сприяння державної служби зайнятості в січні–березні 2016р. було **працевлаштовано** 3,5 тис. осіб, або 15,7% громадян, які мали статус безробітного в цьому періоді.

Серед зареєстрованих безробітних, які отримали роботу в березні 2016р., 31% становили жінки, 33,2% – молодь у віці до 35 років.

Середньооблікова кількість безробітних, які отримували **допомогу у зв'язку з безробіттям** упродовж березня 2016р., становила 12,9 тис. осіб. Середній розмір допомоги з безробіття склав 1479 грн, що на 7,3% вище законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати (1378 грн).

ДОХОДИ НАСЕЛЕННЯ

У січні–лютому 2016р. **середньомісячна номінальна заробітна плата** штатних працівників підприємств, установ та організацій (з кількістю працюючих 10 осіб і більше) порівняно із січнем–лютим 2015р. зросла на 23,7% й становила 3423 грн.

Серед більш оплачуваних були працівники фінансової та страхової діяльності, сфери інформації та телекомунікацій, постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, зайняті у виробництві харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів, виробництві коксу та продуктів нафтоперероблення, добувній промисловості й розробленні кар'єрів, де нарахування в 1,4–1,9 раза перевищили середній показник в області. Водночас абсолютний розмір заробітної плати працівників підприємств поштової та кур'єрської діяльності був значно нижчим і не перевищував 55,1% середнього показника в області.

Індекс реальної заробітної плати в січні–лютому 2016р. порівняно з відповідним періодом 2015р. становив 86,2%.

Загальна сума **заборгованості з виплати заробітної плати** впродовж січня–лютого 2016р. збільшилася на 1,4 млн.грн (на 7,3%) та на 1 березня 2016р. становила 20,4 млн.грн. Сума боргу складає 3% від фонду оплати праці, нарахованого за лютий 2016р.

Борги працівникам економічно активних підприємств становили 11,4 млн.грн. Їх розміри збільшилися впродовж січня–лютого 2016р. на 66,5 тис.грн (на 0,6%). Найбільша заборгованість серед економічно активних підприємств спостерігалася в промисловості – 6,6 млн.грн (58,3% від загальної суми), будівництві – 1,6 млн.грн (14,5%), професійній, науковій та технічній діяльності – 1,5 млн.грн (13%).

Кількість працівників економічно активних підприємств, які вчасно не отримали заробітну плату, зменшилася впродовж січня–лютого 2016р. на 4,1% й на 1 березня 2016р. становила 2 тис. осіб (1% загальної кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області). Більшість із них була в промисловості (54,9%) та будівництві (13,8%).

Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 5766 грн, що в 1,7 раза більше від середньої заробітної плати, нарахованої за лютий 2016р.

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ

У січні–лютому 2016р. **субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг** призначено 54,4 тис. домогосподарств, з них у міських поселеннях – 36,6 тис. домогосподарств, у сільській місцевості – 17,8 тис. домогосподарств.

Загальна сума призначених субсидій становила 71,9 млн.грн (у міських поселеннях – 49,3 млн.грн, у сільській місцевості – 22,6 млн.грн).

Середній розмір допомоги, призначеної одному домогосподарству в лютому, становив 1353,6 грн.

Крім того, 6 тис. домогосподарств було призначено **субсидії готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива** (у міських поселеннях – одній тис. домогосподарств, у сільській місцевості – 5 тис. домогосподарств). Середній розмір субсидії цього виду, призначеної в лютому, становив 1404 грн на одне домогосподарство.

У лютому 2016р. **населення області сплатило за житлово-комунальні послуги**, включаючи погашення боргів попередніх періодів, 236,5 млн.грн (136,7% нарахованих сум).

ПРАВОПОРУШЕННЯ

За повідомленням прокуратури, протягом січня–березня 2016р. обліковано 5292 кримінальні правопорушення. Із загального числа зафіксованих правоохоронними органами кримінальних проявів 39,1% – тяжкі та особливо тяжкі.

У загальній кількості злочинів 67,3% становили злочини проти власності, 11,9% – проти життя та здоров'я особи, 3,2% – у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 2,7% – проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян, 2,4% – проти безпеки руху та експлуатації транспорту, 2,3% – у сфері службової та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, 2% – у сфері господарської діяльності, 1,8% – злочини проти правосуддя, 1,7% – проти громадської безпеки, 1,2% – проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини).

У січні–березні 2016р. обліковано 10 очевидних умисних убивств і замахів на вбивство, 11 умисних тяжких тілесних ушкоджень, 18 розбоїв, 19 випадків хабарництва, 90 грабежів, 367 випадків шахрайства, 2911 крадіжок.

Кількість потерпілих від злочинів у січні–березні 2016р. становила 3695 осіб, із числа яких 1489 – жінки, 288 – особи похилого віку та інваліди 1 і 2 групи, 28 – неповнолітні у віці 14–17 років та 20 – діти у віці

до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (66,8%) – від крадіжок та грабежів, серед яких 40,1% – жінки. У дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, на території області постраждали 83 особи.

Виявлено 401 особу, яка вчинила злочин, з них 52 жінки (13%), 5 неповнолітніх (1,2%). У загальній кількості виявлених осіб, які вчинили злочини, 30,9% раніше вже ставали на злочинний шлях (з них 73,4% мали незняту або непогашену судимість), 20,9% знаходилися в стані алкогольного сп'яніння, 6% вчинили злочин у групі. Питома вага працездатних осіб, підозрюваних у скоєнні злочинів, які на момент учинення злочину не працювали і не навчалися, становила 58,4%, безробітних – 16,2%.

СПОЖИВЧІ ЦІНИ

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) у січні–березні 2016р. в області становив 101,6%, в Україні – 101,5%.

Продукти харчування та безалкогольні напої зросли в ціні на 0,7%, при цьому найбільше (на 12,8%) подорожчали крупи гречані.

Відбулося підвищення тарифів на електроенергію (на 25,2%), водопостачання (на 6,6%) та каналізацію (на 5,7%).

Ціни у сфері охорони здоров'я зросли на 8,5%, одяг і взуття подорожчали на 3,8%, зв'язок, відпочинок і культура – на 1,8%.

Водночас знизилися в ціні тютюнові вироби на 8,4%, транспорт – на 0,4%.

ПРОМИСЛОВІСТЬ

За підсумками січня–березня 2016р. порівняно з відповідним періодом минулого року випуск промислової продукції зріс на 14,3%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** обсяги промислового виробництва склали 80,1%, а в **переробній промисловості** – 127,1%.

На підприємствах із виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів обсяг промислової продукції порівняно із січнем–березнем 2015р. зріс на 40,7%. При цьому зросло виробництво свіжого чи охолодженого м'яса свиней (на 36,2%), ковбасних виробів (на 13,4%), круп (на 9,1%), свіжого чи охолодженого м'яса великої рогатої худоби (на 7,2%). Водночас спостерігалось зменшення випуску борошна (на 30,8%), хліба та виробів хлібобулочних, нетривалого зберігання (на 16%), жирних сирів (на 15,8%), вершкового масла (на 15%), йогуртів та інших ферментованих чи сквашених молока та вершків (на 14%), молока рідкого обробленого (пастеризованого, стерилізованого, гомогенізованого, топленого, пептизованого) (на 6,5%), олії соняшникової нерафінованої та її фракцій (крім хімічно модифікованих) (на 0,8%).

У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів порівняно із січнем–березнем 2015р. випуск промислової продукції зріс на 30%. Більше вироблено вовняних тканин, речей постільних, взуття, менше – постільної білизни.

На підприємствах із виготовлення виробів з деревини, виробництва паперу та поліграфічної діяльності випуск промислової продукції склав 59,4%, у виробництві хімічних речовин і хімічної продукції – 97,8%, у виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – 101,4%, у металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування, – 140,7%, у машинобудуванні – 174%.

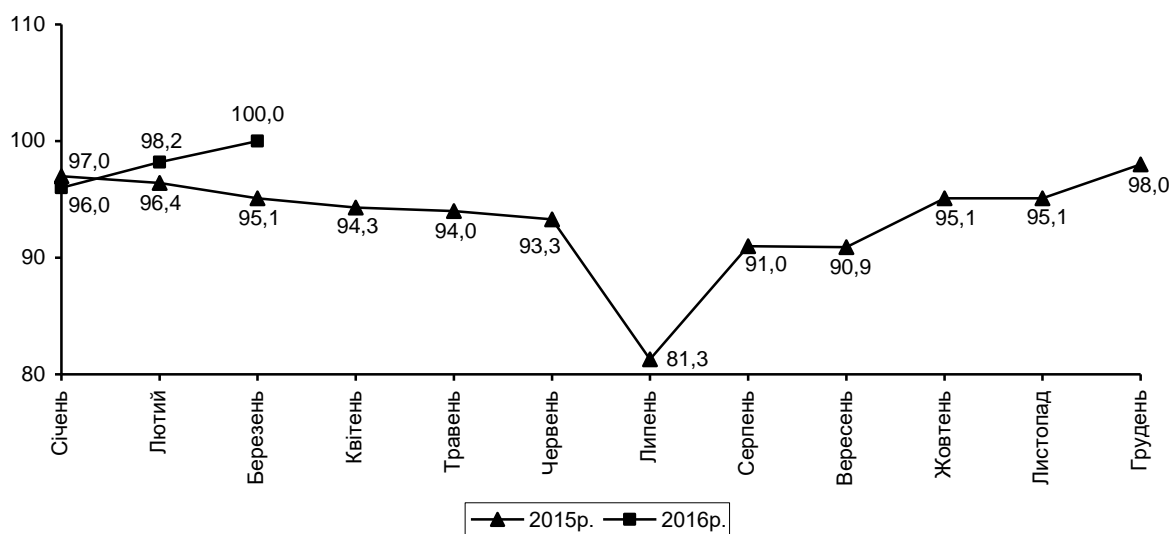
Серед окремих видів продукції більше вироблено деревини, уздовж розпиляної чи розколотої, блоків та цегли з цементу, бетону або каменю штучного для будівництва, вогнегасників, пожежних машин; менше – шпалер, цегли невогнетривкої керамічної будівельної, елементів конструкцій збірних для будівництва з цементу, бетону або каменю штучного, верстатів для оброблення деревини. Не вироблялися автобуси.

У постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря в січні–березні 2016р. порівняно із січнем–березнем 2015р. промислове виробництво зросло на 17,9%.

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Індекс обсягу сільськогосподарського виробництва в січні–березні 2016р. в усіх категоріях господарств, за розрахунками, становив 100% до січня–березня 2015р. У сільськогосподарських підприємствах він був 102,8%, а в господарствах населення – 97,2%.

Зміни обсягів сільськогосподарського виробництва
(наростаючим підсумком у % до відповідного періоду попереднього року)

Господарствами всіх категорій у січні–березні 2016р. **реалізовані** на забій 13,6 тис.т худоби та птиці (у живій вазі), що на 9,3% менше, ніж у січні–березні 2015р., вироблені 104,5 тис.т молока (на 0,1% менше) та 62,8 млн.шт яєць (на 6,4% менше).

Питома вага господарств населення в загальному виробництві м'яса становила 55,1%, молока – 49,4%, яєць – 77,4%.

За розрахунками, на 1 квітня 2016р. **загальне поголів'я** великої рогатої худоби налічувало 225,1 тис. голів (на 0,5% менше, ніж на 1 квітня 2015р.), у т.ч. корів – 118,2 тис. (на 2,2% менше); свиней – 195,3 тис. (на 0,9% більше), овець і кіз – 43,4 тис. (на 1,1% менше), птиці всіх видів – 3027,6 тис. голів (на 1,5% більше).

У господарствах населення утримувалося 42,3% великої рогатої худоби (у т.ч. корів – 57,5%), 46,3% свиней, 90,1% овець і кіз та 89,9% птиці від загальної чисельності в області.

На 1 квітня 2016р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання та переробку зернових культур, були **в наявності** 602,3 тис.т зерна (на 34,1% менше проти 1 квітня 2015р.), у т.ч. 101,1 тис.т пшениці, 34,1 тис.т ячменю, 402,4 тис.т кукурудзи, 22,2 тис.т жита. Насіння соняшнику зберігалось 50,4 тис.т (на 11,8% більше, ніж рік тому).

БУДІВНИЦТВО

У січні–березні 2016р. підприємствами області виконані будівельні роботи на суму 81 млн.грн. Індекс будівельної продукції в січні–березні 2016р. становив 81,5% проти січня–березня 2015р. Будівництво будівель зменшилося на 12,7%, у т.ч. житлових будівель – на 30,9%; інженерних споруд – на 34,1%. Будівництво нежитлових будівель зросло на 49,7%.

Нове будівництво, реконструкція, розширення та технічне переоснащення склали 77,5% від загального обсягу виконаних будівельних робіт, капітальний і поточний ремонт – 10,1% та 12,4% відповідно.

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

У січні–лютому 2016р. експорт товарів становив 51 млн.дол. США, імпорт – 55,3 млн.дол. США. Порівняно із січнем–лютим 2015р. експорт зменшився на 45%, імпорт – на 13%. Від'ємне сальдо зовнішньої торгівлі товарами склало 4,3 млн.дол. США (у січні–лютому 2015р. позитивне – 29,1 млн.дол.).

Зовнішньоторговельні операції проводилися з партнерами 89 країн світу (з них 27 країн ЄС).

Обсяг експорту товарів до країн Європейського Союзу становив 19 млн.дол. США, або 37,1% від загального обсягу експорту товарів (у січні–лютому 2015р. – 33,6 млн.дол. США, або 36,2%), та зменшився проти січня–лютого 2015р. на 14,6 млн.дол., або на 43,6%.

Серед країн-членів ЄС найвагоміші експортні поставки здійснювалися до Румунії, Нідерландів, Польщі, Італії, Іспанії, Німеччини та Португалії.

Серед інших країн найбільше екпортувалися товари до Російської Федерації, Туреччини, Єгипту, Грузії, Білорусі, Китаю, Молдови, Республіки, Азербайджану, Сирійської Арабської Республіки.

Порівняно із січнем–лютим 2015р. значно (з 19 тис.дол. США до 1352,1 тис.дол.) зросли поставки до Сирійської Арабської Республіки. Збільшився експорт товарів до Грузії (у 7 разів), Польщі (в 1,6 раза), Туреччини (на 32,4%), Молдови, Республіки (на 2,3%), зменшився – до Єгипту (у 3,9 раза), Іспанії (у 3,2 раза), Нідерландів (у 3 рази), Російської Федерації (у 2,3 раза), Італії (на 44,8%), Білорусі (на 26,9%), Азербайджану (на 26%), Китаю (на 21,5%), Румунії (на 7%).

У загальному обсязі експорту товарів порівняно із січнем–лютим 2015р. збільшилася частка готових харчових продуктів, деревини та виробів із неї, текстильних матеріалів та текстильних виробів, взуття, насіння і плодів олійних рослин, молока та молочних продуктів, машин, обладнання та механізмів, електротехнічного обладнання. Натомість зменшилася частка зернових культур, паперу та картону.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 23,5 млн.дол. США, або 42,4% загального обсягу (у січні–лютому 2015р., відповідно, 28,8 млн.дол., або 45,3%), та зменшився проти січня–лютого 2015р. на 5,3 млн.дол., або на 18,5%.

Найвагоміші імпорتنі поставки товарів серед країн-членів ЄС здійснювалися з Німеччини, Італії, Польщі, Румунії та Великої Британії.

Серед інших країн світу найбільші імпорتنі надходження були з Білорусі, Російської Федерації, Бразилії, Туреччини, Китаю, Індії.

Порівняно із січнем–лютим 2015р. збільшилися поставки з Великої Британії (у 2 рази), Білорусі (на 48,9%), Туреччини (на 22,3%), Польщі (на 20%), Італії (на 7,7%), Російської Федерації (на 3,7%), зменшилися – з Румунії (у 2,4 раза), Китаю (на 45,3%), Індії (на 29,6%), Бразилії (на 28,4%), Німеччини (на 18,2%).

У загальному обсязі імпорту товарів збільшилася частка продукції хімічної та пов'язаних із нею галузей промисловості, текстильних матеріалів та текстильних виробів, полімерних матеріалів, пластмас та виробів із них, мінеральних продуктів, котлів, машин, недорогих металів та виробів із них. Зменшилася частка готових харчових продуктів, паперу та картону.

ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ

Оборот роздрібної торгівлі (включаючи роздрібний товарооборот підприємств роздрібної торгівлі, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках і фізичними особами-підприємцями) у січні–березні 2016р. становив 5113,1 млн.грн, що склало 96,5% обсягу січня–березня 2015р.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, які здійснювали діяльність із роздрібної торгівлі, у січні–березні 2016р. становив 2068 млн.грн, що в порівнянних цінах на 5,1% менше обсягу січня–березня 2015р.

ТРАНСПОРТ

У січні–березні 2016р. вантажооборот підприємств автомобільного транспорту становив 125,1 млн.ткм, що на 12,8% більше від обсягу січня–березня 2015р. Підприємствами автомобільного транспорту **перевезено** 334,6 тис.т **вантажів**, що на 13,9% більше, ніж у січні–березні 2015р.

У січні–березні 2016р. усіма видами транспорту виконано пасажирооборот в обсязі 191,4 млн.пас.км, послугами **пасажирського транспорту** скористалися 20,6 млн. пасажирів, що становить, відповідно, 92,6% та 86,9% від обсягу січня–березня 2015р.

Послугами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 11,3 млн. пасажирів, що на 16% менше від обсягів перевезень пасажирів у січні–березні 2015р. Перевезення пасажирів автотранспортом фізичних осіб-підприємців зменшилися на 16,1%.

Міським електротранспортом перевезено 9,3 млн. пасажирів, що становить 90,8% рівня січня–березня 2015р.

Головне управління статистики
у Чернігівській області